

Essee

Take me Home: Dialogisen tilan rakentuminen valokuvanäyttelyssä

Saija Kaskinen

Kuvat Winter Sid Johannesburg

Tunnen ihan joskus jopa häpeää tai syyllisyyttä, sillä en oikeasti tehnyt taidetta, en tietoisesti. Eihän minulla edes ollut omaa kameraa! En lähtenyt valokuvaamaan taiteen takia tai tallentamaan jotain suurta tapahtumaa tai edes hetkeä. Tunsin itseni irralliseksi, vailla päämäärää tai edes suuntaa. Saa-vuin Suomeen jonkinlaisena turistina, negatiiviset uskomukset riippakivinä ja monenlaiset pelot painolastina. Muistan vain, kun otin kameran käteeni, tunsin itseni jotenkin rohkeammaksi.

Näin nuori milanolainen au pair -opiskelija, taiteilijanimeltään Winter Sid Johannesburg, kuvaili suhdettaan valokuvaukseen ja omaan mielenmaisemaansa saapuessaan Suomeen syksyllä 2018. Hän halusi irtautua vaikeasta elämäntilanteestaan, ottaa etäisyyttä entiseen ja päästä kokonaan toisenlaiseen ympäristöön elämään erilaista arkea. Hyppy Milanon kaltaisesta metropolista keskelle Punkaharjun maaseutua oli todellakin se muutos, jota hän oli kaivannut. Mikään ei muistuttanut häntä Italiasta, ei edes pizza, jonka hänen au pair -kotinsa kolme pientä ”sisarusta” olivat hänelle paistaneet hänen tuloiltanaan.

Au pairina työskentelemisen kokemus on rajojen ylittämistä. Tietoisuus siitä, että on ulkomaalainen ja erilainen, tai että ei ole mitään helppoa, yhteistä jaettavaa, nostaa äkisti tietoisuuteen monia sosiaalisia, kulttuurisia, kielellisiä ja symbolisia rajoja. Tietoisuus myös omista rajoista tai omasta rajallisuudesta haastaa sisäisen tasapainon ja muodostaa jatkuvan evoluutiojännityksen henkilön sopeutuessa uuteen ympäristöön. Kuitenkin mikä tahansa koettu ja tunnistettu ero avaa myös yhteyden mahdollisuuden tai pyrkimyksen saada yhteys erojen välille. Mahdollisuus rakentaa yhteyttä tuo esille myös rajojen epämääräisyyden. Rajoja ajatellaankin usein ristiriitaisuuksien ja konfliktien aiheuttajina ja seurauksina. Ne erottavat maat, kulttuurit ja ihmiset toisistaan, mutta rajoilla kohtaamiset luovat myös läheisyyttä, ja läheisyys tuottaa vuorovaikutusta. Juuri vuorovaikutussuhteiden rakentamisen on usein ajateltu luovan perustaa sopeutumiseen tai sopeutumissuuntien löytymiseen erilaisissa rajanylitysprosesseissa. Vuorovaikutussuhteiden rakentaminen voi parhaillaan johtaa toisen itsensä kaltaiseksi tunnistamiseen, oman mielen prosessien syvälliseen ymmärtämiseen ja sitä kautta uusien ajatusmallien syntyymiseen.

Tämän esseen tarkoituksena on tutkia valokuvaamisen, valokuvan ja kerronnan roolia dialogisen tilan luomisen edistäjänä. Essee keskittyy Winterin valokuvanäyttelyyn *Take Me Home*

[Vie minut kotiin], joka pidettiin Aseman Taidelaiturilla Punkaharjulla (7.9.–10.10.2019). Itse sain toimia kuraattorina tässä näyttelyssä. Näyttely toteutettiin osana Koneen Säätiön rahoittamaa *Kadonnut kinnas ja muita tarinoita* -hanketta Itä-Suomen yliopistossa. *Take me Home* -näyttelyssä Winter tutki juurettomuutta, kuulumattomuuden ja näkymättömyyden tunnetta sekä näiden tunteiden muuttumisen tuomaa merkitystä oman minuuden kehitymiselle. Kuulumattomuuden ja näkymättömyyden kokemisen monet kerrostumat nousevat nähtäviksi ja ajateltaviksi hänen valokuvissaan, jotka sijoittuvat Suomen luonnon ja Suomen maanviljelyksen eilispäivän esineiden keskelle, ja valokuvia täydentävässä narratiivissa.

Kun kyseessä on dialogisen tilan rakentuminen, essee pohjaa useissa eri sykleissä tapahtuneille reflektioille haastatteluille, jotka kävin Winterin kanssa 2019–2022. Haastattelut tehtiin englanniksi ja tähän tekstiin siteeraukset on suomennettu. Haastatteluissa reflektointi sitä, kuinka Winter käsitteli au pair -vuotensa kokemuksia valokuvanäyttelyssä tai pikemminkin koko näyttelyn rakentumisen prosessissa. Haastattelut olivat hyvin vapaamuotoisia ja keskustelevia. Kysymykset tai pikemminkin eri aiheisiin johdatteleminen, spontaani reflektointi ja kiireetön kuunteleminen toivat näkyville erilaiset dialogiset tilat, jotka Winter itse tunnisti, ja joissa hän itse koki tutustuvansa usean oman minänsä luomiin ristiriitaisuuksiin ja erilaisiin näkökulmiin:

Jokainen valokuva tuo jotain uutta, mikä ei välttämättä näy itse kuvassa. Kuvien parissa työskennellessä, niitä todella katsoessa, alkaa aistia kuvien taustalla olevan syvemmän merkityksen, ja silloin kokonaisuus tai suurempi totuus paljastuu.

Dialoginen tila kuvaa mitä tahansa tilannetta, joka mahdollistaa kohtaamisen ja läsnäolon ja jossa henkilöt ja heidän vuorovaikutuksensa ovat muuttuvassa suhteessa. Se voi olla yhtäaikaisesti fyysinen, henkinen, ajallinen, sosiaalinen tai diskursiivinen tila (Nonaka et al. 2001), joka mahdollistaa ennen kaikkea suhteiden luomisen ja uusien merkitysten löytämisen. Kohtaamisen ei tarvitse olla vain ihmisten välillä eikä kasvokkain tapahtuva keskustelu määritä läsnäoloa, vaan kohtaaminen on kokemus mistä tahansa ilmiöstä, joka haastaa oman ajatusmaailman.

Kohti dialogisuutta

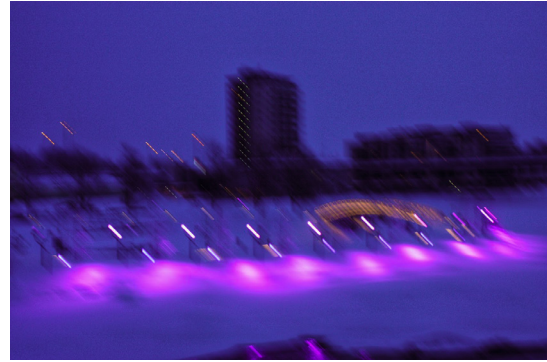
Suhteessa itseeni olin oppinut käyttämään adjektiiveja kuten tyhmä, outo ja hylätty. Olin niin kiinni omassa kielteisessä omakuvassani, etten tajunnut olevani itseni vanki.

Jos ymmärrämme dialogin suhteiden rakentumisen prosessina, niin Winterin prosessi lähti nollapisteestä. Hänen minuutensa merkityksen ylläpitäjinä olivat ainoastaan kielteiset – jopa itsetuhoiset – mielikuvat omasta itsestä. Kaikki häneen ulkopuolelta kohdistettu positiivinen palaute tuntui hänestä kohteliailta pinnallisuuksilta ja keinotekoiselta tavalta peittää puhujan todelliset ajatukset hänestä. Tätä melko toivotonta alkutilannetta kuvaavat näyttelyn neljä ensimmäistä valokuvaa ja yksi oma muotokuva. Valokuvissa on synkkyyttä, mikä ilmenee lohduttomissa, piikkilankojen ympäröimissä epäselvissä kaupunkikuvissa, hylätyissä esineissä, kuten ruosteisissa polkupyörän rattaissa, tai hänen omassa muotokuvassaan, jossa nuori nainen on kuvattu vanhaksi. Valokuvien visuaalista ilmettä on tehostettu erilaisin elementein kuvien näytteillepanossa. Harmaa, käpristynyt hako, käsikäyttöisen puimakoneen kulunut seulasto ja vanha hankautunut puimurin ratti olivat elementtejä, jotka suorastaan huusivat ”olen rikki, merkityksetön, hylätty ja unohdettu.”

Kuva 1. Catena (Kettinki/Kahleissa).

© Winter Sid Johannesburg

Kuva 2. Citta (Kaupunki: "Tarvitsen Ilmaa").

© Winter Sid Johannesburg

Dialogisen tilan rakennuspuina ovat kokemukset ja niiden reflektointi. Dialogisen tilan ymmärtäminen refleksiivisenä prosessina voi parhaimmillaan paljastaa, minkälaiset käsitykset ja niihin liittyvät merkitykset luovat omaa minäkuva ja toimintaa. Kokemukset ja niistä kumpuavat tunteet muodostavat "kokemuspuheen", jolla tarkoitetaan henkilökohtaista keskustelua siitä, mitkä tai minkälaiset kokemukset taustalla vaikuttavat omaan toimintaan, arvomaailmaan, ajattelutapaan tai jopa omaan persoonaan (Alhanen 2017). Luonnollisesti aikuisuuden kynnyksellä tämä kokemuspuhe on katkonaista tai jäsentymätöntä, ja omien kokemusten välisiä yhteyksiä on varmasti vaikea hahmottaa: "Minulta puuttui kartta, se sellainen sisäinen kartta. Luin sen jostakin. Elämä oli osissa, jotka eivät olleet yhteydessä toisiinsa." Dialogisen tilan rakentaminen edellyttää uskallusta piirtää oma "sisäinen kartta", jotta mahdollisuus liikkua oman kokemuspuheen merkitysjärjestelmissä toteutuisi.

Luonto dialogisena tilana

Luonnossa ei ole sellaista asiaa, joka ei olisi tärkeä, jolla ei olisi merkitystä tai joka olisi hyödytön. Kaikki luonnossa on suhteessa toisiinsa. Tämän olin oppinut jo lapsena isoisältäni, mutta olin unoh-
tanut sen. Suomessa sain jälleen yhteyden luontoon ja tämä yhteys itseni ja luonnon välillä kuvastuu nyt valokuvaukseeni. Toinen luonnon suurista asioista yhteyden lisäksi on jatkuvuuden tunne. Luon-
nossa koin itsenikin olevan osa jotain jatkuvaa.

Luonto otti Winterin valtaansa heti hänen saavuttuaan Punkaharjulle. Ensimmäisestä illasta lähtien häntä kiehtoivat erityisesti "*beautiful darkness*" [kaunis pimeys] ja "*holy silence*" [pyhä hiljaisuus], jotka ympäröivät häntä. Suomalaisesta näkökulmasta pimeyden ja hiljaisuuden kokeminen kiehtovaksi saattaa tuntua oudoltakin – Suomessa kun usein puhutaan negatiivisesti syksyn harmaasta ankeudesta, pimeydestä, kylmyydestä ja elottomuudesta. Winterrille pimeys loi tietoisien läsnäolon, mikä ei ollut uhkaavaa tai pelottavaa vaan rauhoittavaa ja turvallista. Hän ei kokenut hiljaisuutta kiusallisena tai ahdistavana, tai tarvetta täyttää hiljaisuutta puheella tai rikkoa sitä äänillä. Hiljaisuus vapautti ja viritti samanaikaisesti.

Ensiksi en nähnyt tai kuullut mitään. Näin ainoastaan valon talon ikkunoista ja pihalampusta. Kävelin etemmäksi talosta ennen kuin täydellinen pimeys ympäröi minut. Tunsin olevani turvallisesti piilossa. Eihän kukaan voinut nähdä minuakaan. Ja sitten [- -] hiljaisuus alkoi aivan kuin väreillä ympärilläni ja valo alkoi kuulua jostain. Katsoin ylös. Tuntui kuin kehoni sisällä olisi tapahtunut räjähdys, ja sirpaleet olisivat lähteneet nousemaan kohti tähtiä.

Kuva 3. Luna (Kuu). © Winter Sid Johannesburg

Jos pidämme dialogisen tilan rakentumisen yhtenä peruselementtinä turvallisuutta, sisäisen räjähdysten kaltaista kokemusta voisi tuskin pitää hyvänä lähtökohtana. Dialogisen tilan rakentaminen ei ole kuitenkaan helppoa, vaan se voi hyvinkin olla melko väkivaltainen kokemus, johon liittyy usein epävakaisuutta, moninaisuutta ja ristiriitaa (Freire 1990). Hiljaisuuden aistiminen väreilynä ja pimeyden läpi siivilöityvä valo loivat ennenkokemattoman, epäloogisen todellisuuden kokemuksen, joka ikään kuin valmisti Winterin arvaamattomalle, intensiiviselle kohtaamiselle. Tämä hetki on ikuistettu pelkistetysti raamitettuun suurikoiseen valokuvaan, joka oli asetettu Winterin valokuvanäyttelyssä kaikkein korkeimmalle paikalle keskelle näyttelysalia. Majesteettinen täysikuu kumottaa yksin yötaivaalla seuraten näyttelyvieraita salissa. Kuun kohtaaminen syksyn sateiden pieksämällä pellonreunalla oli käänteentekevä kokemus Winterille: ”Tunsin itseni nähdyksi.”

Tämän yksinkertaisen lauseen merkitys avautui viimeisessä haastattelussa, jossa Winter palasi refleктоimaan ensimmäistä kohtaamistaan kuun kanssa:

Olikohan se sattuma [hiljainen naurahdus], että kohtasin kuun ensimmäisenä iltana. Tiesitkö, että täysikuun aikana energiataso on korkeimmillaan. Intuitio voimistuu, ja tänä aikana ihminen voi helpommin päästää irti asioista, jotka hän kokee taakaksi. Tiedostin, että minä olin itselleni jotain velkaa.

Winterin kokemus sykehdytti liikkeelle prosessin, jossa hän alkoi tiedostaa tarvettaan ymmärtää erilaisia uskomuksiaan itsestään.

Jos tarkoituksena on löytää uudenlaisia tapoja ajatella ja toimia, aidon dialogisen tilan muodostuminen vaatii avautumista, mikä itsessään vaatii riskinottoa. "Sisäisen räjähdysten" turvallinen kokeminen kuvaa hyvin dialogisen tilan paradoksaalisuutta: Winter joutui äkillisesti kohtaamaan jotakin, mikä rikkoi hänen sisäisen negatiivisen monologinsa. Hän joutui antautumaan oman sisäisen kokemuksensa vietäväksi: "Tässä hetkessä ymmärsin kohtaanani jotakin itsestäni. Katselin Suomen täysikuuta ja ajattelin thaimaalaista isoisääni. En osaa kuvata sitä tunnetta ... jokin ... kuten eheys. Niin, eheys hetkellisesti." Winterin ensimmäisenä iltana Punkaharjulla kokemat hiljaisuus, pimeys, täysikuu ja muisto isoisästä loivat dialogisen tilan: yhteyden hetken.

Kuva 4. L'estatte (Kesä). © Winter Sid Johannesburg

Valokuvanäyttely dialogisena tilana

Arvaamattomuus ja ristiriitaisuus kuuluvat dialogisen tilan rakentamiseen. Winterin elämässä alkoi ajanjakso, jolloin hän paneutui havainnoimaan uuden ympäristön lisäksi myös omaa ajatusmaailmaansa. Hän alkoi pitää päiväkirjaa, ja kun hän sitten sai kameran, hän alkoi visualisoida emotionaalisia kokemuksiaan: "Tajusin kuinka luonto vaikutti minuun. En ollut enää niin varautunut. Syvällä metsässä minä pysähdyin. En juossut itseäni karkuun." Tämä tutkiskeleva jakso näyttäytyy näyttelyn valokuvissa keskikesän rauhallisina, jopa uneliaina maisemakuvina, joiden päävärit ovat kirkkaita ja lämpimiä. Valokuvat on asetettu tummanvihreälle taustalle tai keskelle erilaisista kasveista koostuvia itserakennettuja telineitä. Lähempi tarkastelu tuo kuitenkin esille melankolisen tunnelman. Näytteillepanossa hyödynnetyt kukat ovat kuivuneet, mutta silti niiden haalistuneet värit muistuttavat katsojaa kesän upeasta väriloistosta. Känkyvät, puun tummanharmaat juuret syleilevät valokuvaa, jossa lämpimän oranssin auringonlasku ikään kuin sulautuu maan tummiin värisävyihin.

Kuvissa aistii ristiriitaisuutta, mutta nyt paljon hellempin ja hillitymmin esitettynä kuin näyttelyn alussa.

Koin joskus ylivoimaiseksi työskennellä kuvieni kanssa. Niissä näkemäni monikerroksellisuus limityi henkilökohtaisiin kokemuksiini. Mitä minä tunnen kuvan ottamisen hetkellä; mitä minä sisällytän kuvaan kertoakseni tarinani. Mitä minä päätänkin jättää pois kuvasta, muuttaa se tarinaani. Mikä vaikuttaa päätöksentekooni?

Isaacsin mukaan (1993) dialogi ja sen rakentuminen on pitkä, useita kriisejä sisältävä prosessi. Jokainen kriisi pakottaa ihmisen hahmottamaan todellisuuden uudella tavalla. Vaikka todellisuus muuttuukin, erimielisyydet, kipu tai ristiriidat eivät välttämättä katoa. Harmonia ei ole itsestään selvää tai edes tarkoitus dialogisen tilan rakentamisessa. Mitä enemmän dialogisen tilan rakentamisessa edistytään, sitä enemmän ymmärrys laajenee. Tulemme rohkeammaksi kehittää taitoa oppia uutta tai tuottaa uusia ratkaisuja vanhoihin ongelmiin.

Winterin varautuneisuuden väheneminen hahmotti hänen elämänsä uudelleen. Näyttelyssä kesäinen melankolia muuttuu symbolisemmaksi mielenmaisemaksi. Jäiset sillat, riitteiset vedet ja myrskyisät pilvet kuvaavat suuttumusta, lähes raivoa. Kuvien taustoina on käytetty kohokuviollisia kankaita, jotka aivan kuin väreilevät tai sykkivät energiaa. Toisissa kuvissa voimakkaat värit ja abstraktiset muodot häivyttävät reaalimaailman taustalle. Kuvat on asetettu koholle, hieman irti telineistä, aivan kuin ne olisi aseteltu hyökkäykseen tai rohkeaan puolustusasemaan. Kuvat heijastavat Winterin mielenmaisemaa hänelle tärkeän ihmissuhteen päättymisen jälkeen.

Koin olevani kuin jossain tuulimyllyssä, jossa vanhat ahdistavat tunteet törmäsivät uusiin, juuri heränneisiin vieraisiin tunteisiin. Minun piti saada tämä kaaos järjestykseen tai itseasiassa poistua tästä kaaoksesta.

Kuva 5. Ghiaccio (Jää). © Winter Sid Johannesburg

Winterin kokemus kertoo dialogisen tilan rakentamisen moniäänisyyden tai monitulkin-taisuuden ymmärtämisestä. Hän pystyi nyt käymään keskustelua menneen ja nykyhetken välillä ilman, että hän olisi passiivisesti alistunut vanhoihin totuttuihin normeihin tai olisi vastavuoroisesti antanut uusien ajatusmallien vieraannuttaa itsensä ympäristöstään tai omasta itsestään. Hänen varmuutensa omasta toimijuudestaan kasvoi ja rohkaisi häntä tutkimaan oman muutoksen mahdollisuuksia: ”Kyllä, kivun ja hämmennyksen tunne silti seurasi minua, mutta jokin sävähdytti minua, kun työstin valokuviani. Tunne siitä, että kehityn ja pystyn oppimaan uutta.” Dialogisen tilan rakentaminen vaatii toivoa. Toivo on tahdonvapauden elementti, joka mahdollistaa tiedon tuottamisen ja oman itsen kehittymisen. Tiedon tuottaminen ei aina ole yhteydessä kognitioon, vaan usein aavistukseen, tunteeseen tai intuitioon, tietoon tietoisuuden ulkopuolelta.

Minä koin oman henkilökohtaisen ”kevään” talvella ja tiedän, että tämä menee kaikkea ymmärrystä vastaan. Minulle talvi merkitsi heräämistä ja uudistumista. Tämä vuodenaika itsessään on niin voimakas ja kaunis. Talvi antaa mahdollisuuden levätä ja lepo mahdollistaa parantumisen. Minä parani ja pystyin näkemään ihmisen, joka halusin olla [- -].

Winterin näyttely loppuu ankaran kauniisiin talvisiin maisemiin. Kuvista huokuu puhtaus ja kirkkaus. Kuvat on aseteltu vanhoihin lasi-ikkunoihin, joiden valkoiset ja rosoiset raamit kohoavat kuin lumipenkat valokuvien ympärille. Valo kuultaa lasin ja kuvan läpi lisäten kirkkauden ja valon tunnetta. Kuvissa on liikettä. Vesi virtaa lumen alla, kasvit ja puut kohoavat lumen läpi, eläinten jäljet lumessa kertovat talven tarinaa. Tunnelma on rauhallisen odot-tava. Talvi on läsnä.

Winter kutsui haastatteluissa talvea usein metamorfoosiksi. Dialogisen tilan rakentaminen onkin konkreettista muutostyötä erilaisten kokemusten sekä refleksiivisten tulkintojen välillä. Näitä tulkintoja rikastuttivat näyttelyvieraiden kommentit ja kysymykset sekä yhteyden syntyminen näyttelyvieraiden ja näyttelyn välille:

Sain tyydytystä ja nautintoa katsellessani vieraiden tutkivan näyttelyä niin avoimesti ja ystävällisesti. Suorastaan liikutuini, kun he tulivat kertomaan minulle, miten he olivat samastuneet minun tarinaani. Oli silmiä avaava kokemus kuulla, kun he sanoivat ‘sinä näytit sen mitä minä olen kokenut ja tuntenut’. Kohtaaminen turkulaisen rouvan kanssa oli ehkä kaikista mieleenpainuvien. Hän sanoi minulle ‘sinun kuvasi ja tarinasi johdattivat minut luoksesi’.

Winterin kokemus voidaan rinnastaa Bohmin ajatukseen ymmärtää dialogi ”merkitysvirtana, joka virtaa keskuudessamme, meidän lävitse ja välillämme” (1990, 1). Merkitysvirrat dialogisen tilan rakentamisessa eivät tunne rajoja. Elämän kokemusten integrointi taiteeseen ja taiteen integrointi elämään rakensivat dialogisen tilan Winterin näyttelyssä. Winterin tiedostamattoman ja tiedostetun sisäisen dialogin kohtaaminen näyttelyvieraiden kokemusten kanssa rakentui ensin valokuvien kautta ja niiden ympärille syntyneistä suhteista, mutta laajeni nopeasti monilähteisen ja moniulotteisen tiedon, tunteiden ja erilaisten kysymysten jakamisen tilaan.

Vaikka dialoginen tila ei ole pysyvä tila, löydetty, rakennettu ja jaetut merkitysvirrat kuitenkin pysyvät.

Näin jälkeensä katsottuna koen kuvani omaelämäkerrallisiksi. Kuvilla on pitkä muisti. Nyt minä rakastan niitä. Olen nyt vähemmän epävarma ja katson niitä ehkä hieman toisella tavalla. Ne vievät minut takaisin aikaan ja paikkaan, jotka minulle merkitsivät kipua, rakkautta, ystävyyttä,

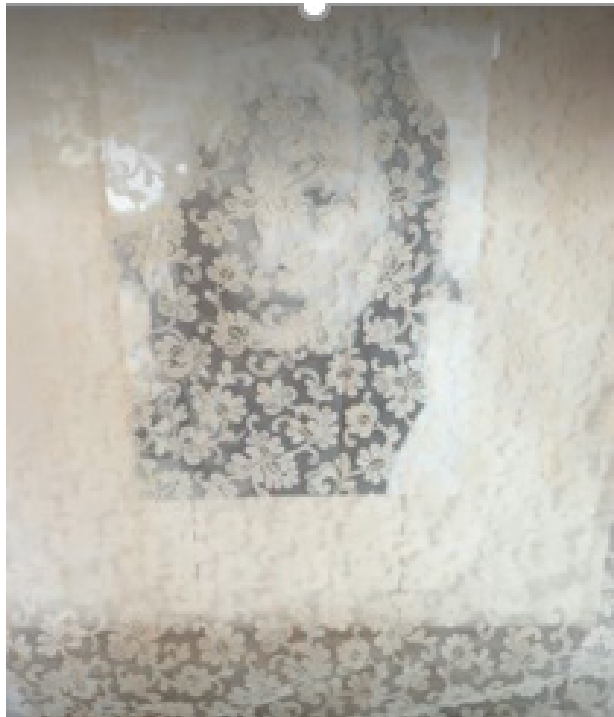

menettämisen tuskaa, voimaantumista ja syvällistä heräämistä minuuteen. Ne merkitsevät minulle alkua oman itseni löytämiseen. Rakastan niitä. Ne tulevat aina olemaan osa matkaani tässä elämässä.

Winter palasi Italiaan ja käy siellä taideyliopistoa. Hän on pitänyt jo useita näyttelyitä ja odottaa innokkaasti kesää, jolloin hän tulee vierailemaan Punkaharjulle. "Ainut huono asia on, että en pääse Suomeen talvella."

Kuva 6. Kuvateksti: Corona (Kruunu). © Winter Sid Johannesburg

Kuva 7. Kuvateksti: L'inverno (Winter).
© Winter Sid Johannesburg

Aineisto

Haastattelut Winter Sid Johannesburgin kanssa (2019–2022)

2.12.2019 (kirjoitetut muistiinpanot)

12.6.2020 (kirjoitetut muistiinpanot)

7.9.2020 (kirjoitetut muistiinpanot)

19.2.2021 (äänitallenne)

19.3.2021 (kirjoitetut muistiinpanot)

27.9.2021 (äänitallenne)

7.2.2022 (kirjoitetut muistiinpanot)

Kirjallisuus

Alhanen, Kai. 2017. *Dialogi demokratiassa*. Helsinki: Gaudeamus.

Bohm, David. 1990. *On Dialogue*. Ojai: David Bohm Series.

Freire, Paulo. 1990. *Pedagogy of Freedom: Ethics, Democracy, and Civic Courage*. Lanham: Rowman and Littlefield Publishers.

Isaacs, W. N. 1993. *Taking flight: Dialogue, collective thinking, and organizational learning*. *Organizational Dynamics* 22(2):24–39.

Nonaka, Ikijiro ja Toshihiro Nishiguchi. 2001. "Emergence of 'Ba': A Conceptual Framework for Continuous and Self-transcending Process of Knowledge Creation." Teoksessa *Knowledge Emergence: Social, Technical, and Evolutionary Dimensions of Knowledge Creation*, toimittaneet Ikijiro Nonaka ja Toshihiro Nishiguchi, 13–27. Oxford: Oxford University Press.

FT Saija Kaskinen työskentelee Itä-Suomen yliopiston kielikeskuksessa erityisalojen englannin kielen yliopistonlehtorina. Hänen tämänhetkiset tutkimuskohteensa ovat trauma ja petturuus instituutioiden näkökulmasta Iranissa. Lisäksi hän tutkii naisten asemaa sosiaalisessa hierarkiassa 1800-luvun englantilaisessa kirjallisuudessa.